Pla Anual 2019 de Cooperació per a la Justícia Global de Barcelona

Abril 2019

Continguts

Acrònims 3
Presentació 5
Una convocatòria de projectes per a la Justícia Global 6
Accions previstes 7
OE1. Promoure la justícia econòmica 7
OE2. Fomentar la justícia ambiental 8
OE3. Promoure la justícia de gènere 9
OE4. Promoure el dret a migrar, a desplaçar-se i al refugi 10
OE5. Promoure la garantia de l'exercici dels drets humans i els drets dels pobles 11
OE6. Promoure els drets fonamentals de les persones en situacions d'emergència 12
OE7. Fomentar la cultura de la pau i la noviolència 14
OE8. Promoure la governança democràtica de les ciutats 15
OE9. Promoure el dret a la ciutat 16
OE10. Promoure la coherència de polítiques envers la justícia global 17
Enfortiment de capacitats de l'Ajuntament de Barcelona i d'altres actors de cooperació per a la justícia global 19
Accions Estratègiques previstes al Pla Director 20
Annex. Distribució del pressupost 21
Distribució per Instruments 21
Distribució per Objectius Estratègics 21
Distribució per ciutats i regions 22

Acrònims

ACAPS	Associacions Catalanes Amigues del Poble Sahrauí
AcF	Acció contra la Fam
ACNUR	Agència de Nacions Unides per als Refugiats
ACP	Associació Catalana per la Pau
APS	Aprenentatge Servei
BCASA	Barcelona Cicle de l'Aigua
CAMU	Consell Assessor Municipal d'Universitats
CGLU	Ciutats i Governs Locals Units
CIDEU	Centre Iberoamericà de Desenvolupament Estratègic Urbà
CIDOB	Barcelona Centre for International Affairs
DJGCI	Direcció de Justícia Global i Cooperació Internacional
DIBA	Diputació de Barcelona
ESF	Assoc. Cat. Enginyeria sense Fronteres
FCCD	Fons Català de Cooperació al Desenvolupament
FGC	Ferrocarrils de la Generalitat de Catalunya
FSMET	Fòrum Social Mundial de les Economies Transformadores
ICIP	Institut Català Internacional per la Pau
IMEB	Institut Municipal d'Educació de Barcelona
JAG-VSF	Justícia Alimentària Global – Veterinaris sense Fronteres
LGTBI	Lesbianes, Gais, Transsexuals, Bisexuals i Intersexuals
MUHBA	Museu d'Història de Barcelona
ODS	Objectius de Desenvolupament Sostenible
ODG	Xarxa de l'Observatori del Deute en la Globalització.
OHCH	Oficina del Historiador de la Ciudad de La Habana
OSCE	Organització per la Seguretat i la Cooperació a Europa
PAC	Protocol d'Amistat i Cooperació
PAD	Projecte Actuació Districte
PEN Català	Poetes, Assagistes i Novel·listes
SAR	Search And Rescue Maritime Zones
SUDS	Sustainable Urban Development Strategies
UAB	Universitat Autònoma de Barcelona

UB	Universitat de Barcelona
UCCI	Unió de Ciutats Capitals Iberoamericanes
UNICEF	United Nations International Children's Emergency Fund
UNRWA	Agència de Nacions Unides per als Refugiats Palestins
WASH	Aigua, Sanejament i Higiene.
XCS	Xarxa de Consum Solidari.

Presentació

El Pla Anual continua essent, un any més, el principal instrument de planificació i programació operativa amb què compta l'Ajuntament de Barcelona per desplegar la seva política de cooperació per a la justícia global. En ell es concreten els principals compromisos anuals que recull el Pla Director. Com l'any anterior, manté una estructura que permet visualitzar de manera sintètica, la contribució de les principals accions previstes als objectius estratègics identificats pel Pla Director. En aquest sentit, es manté també la voluntat de retre comptes als actors implicats i a la ciutadania, en un exercici de transparència obligat en qualsevol política pública que, com la cooperació, aspira a ser de consens i participada per tota la ciutat.

Enguany, a més, amb l'alineament de la convocatòria de projectes, pot desplegar-se plenament. Com s'explica al següent apartat, la nova convocatòria amplia les seves modalitats per recollir la diversitat d'enfocaments i la complexitat dels reptes que es volen entomar. A més, s'amplia el pressupost total disponible, tot mantenint l'aposta de l'Ajuntament de Barcelona per complir, amb aquest i la resta d'instruments al seu abast, el compromís del 0,7% i confiant en la capacitat de lideratge de les entitats arrelades a la ciutat. La seva contribució continua essent cabdal, en un sistema on la cooperació municipalista, basada en les excel·lents capacitats i l'experiència dels i de les tècniques de la ciutat, continuarà tenint un lloc ben destacat.

Efectivament, durant el 2019 es preveu enfortir els lligams amb les ciutats prioritàries, avaluant les accions desplegades i identificant-ne de noves, però també ampliant el suport a noves ciutats que poden tenir un paper clau en diferents conjuntures nacionals i regionals. La cooperació de Barcelona continua apostant pel rol diferenciat i clau del món local per avançar en el procés de pau a Colòmbia, en l'eradicació dels extremismes i la protecció de les persones migrants a la Mediterrània o en la construcció de ciutats resilients i inclusives a l'Àfrica Subsahariana, entre d'altres eixos de treball.

En aquests mesos, Barcelona presentarà i començarà a posar en marxa la seva estratègia d'Educació per a la Justícia Global, amb la participació d'universitats, centres educatius i entitats. Avança cap a la implantació d'eines com l'aprenentatge servei i la teoria del canvi, portant a la majoria de barris i districtes de la ciutat actuacions i continguts enfocats a generar una ciutadania crítica i conscient de les injustícies que creixen amb el nostre model econòmic, social i polític. També es guanyaran noves eines comunicatives per fer més potent aquest missatge.

La coherència de les polítiques públiques serà un dels eixos vertebradors de la política de cooperació, i el treball de coordinació, formació i alineament dels diferents departaments de l'Ajuntament s'intensificarà sota aquesta visió. S'avançarà en aspectes clau com les finances i els criteris ètics per a la compra pública ètica, així com el suport a les economies transformadores.

Finalment, no es descuidaran aspectes tradicionals de la cooperació municipal, com ara el suport a les persones afectades per situacions d'emergència. Es posarà en marxa un instrument que agilitzarà la intervenció en situacions de crisi a les organitzacions especialitzades, acreditades prèviament per l'Ajuntament, i es mantindrà la resposta activa davant la situació a la Mediterrània, articulant esforços amb d'altres ciutats europees. Tampoc es deixarà de projectar la ciutat de Barcelona a les xarxes internacionals i de treballar-hi per aconseguir avançar en l'eradicació de les injustícies a nivell global.

Una convocatòria de projectes per a la Justícia Global

Aquest any es basteix la primera convocatòria de subvencions en el marc del Pla Director de Cooperació per a la Justícia Global 2018-2021. Alinear aquest instrument amb l'estratègia municipal és especialment rellevant, atès el volum de recursos gestionats a través seu, com es pot observar més endavant (Vegeu Annex de Distribució de Recursos), dos terços del total de la Direcció General de Justícia Global i Cooperació Internacional (DGJGCI). En aquest sentit, recull els nous objectius, fites i prioritats geogràfiques d'aquest Pla Director.

A més, s'incrementa en un 2,20% la dotació pressupostària per a projectes de Justícia Global i Cooperació Internacional respecte a l'any passat. La convocatòria per a la concessió de subvencions a les entitats dedicades a l'àmbit de la justícia global i la cooperació internacional de l'any 2019 s'augmenta fins a un total de 6.970.000 euros, mentre que l'any 2018 va ser de 6.820.000 euros. D'aquests 6.970.000 euros, 4.970.000 aniran a càrrec de pressupost 2019 (projectes anuals i primeres anualitats de projectes pluriennals) i 2.000.000, a càrrec de pressupost 2020 (segones anualitats de projectes pluriennals).

Així, en total, la convocatòria preveu deu modalitats de projectes, agrupades en tres programes: Cooperació per a la Justícia Global (3.070.000 EUR), Cooperació per a la Justícia Global a Ciutats Específiques (1.800.000 EUR), centrada en reforçar els governs locals de les ciutats sòcies en el desplegament de les polítiques municipals, i Educació per a la Justícia Global (2.100.000 EUR).

La convocatòria s'articula en torn a les quatre fites que pretén assolir la cooperació per a la justícia global: justícia econòmica, justícia ambiental, justícia de gènere, i el dret de les persones al refugi, a desplaçar-se i a migrar. Geogràficament, el Pla Director prioritza les ciutats següents: Amman, Saïda, Tetuan, Tunis, poblacions de Cisjordània i Franja de Gaza (Mediterrània i Orient Mitjà); Maputo i Dakar (Àfrica Subsahariana); L'Havana i les ciutats colombianes implicades en el procés de pau (Amèrica Llatina i Carib).

A més dels aspectes pressupostaris, s'introdueixen noves línies de treball. Es crea una nova modalitat orientada a donar suport, en el terreny, a projectes d'assistència i protecció en frontera i de respecte al dret a migrar, per tal de garantir la mobilitat segura de les persones en contextos de conflictes bèl·lics, crisis ambientals i econòmiques, o persecucions per motius polítics, religiosos o sexuals. Barcelona vol donar suport així a actors humanitaris que estan sent criminalitzats i que operen ajudant les víctimes del que han esdevingut zones de vulneració sistemàtica de drets humans.

S'estableix també una nova modalitat adreçada a projectes de justícia de gènere que engloba les antigues modalitats de suport al col·lectiu LGTBI i a projectes de reforç de capacitats productives amb un enfocament especial de gènere, però que amplia la tipologia de projectes que s'hi poden presentar.

Es mantenen la resta de modalitats de l'any passat, amb alguna petita modificació pel que fa a l'àmbit geogràfic o zona geogràfica prioritzada, d'acord amb el Pla Director vigent. D'altra banda, la modalitat de coherència de polítiques públiques envers la justícia global es converteix en pluriennal, per tal d'adaptar-se als processos que requereixen aquesta tipologia de projectes.

Per quart any consecutiu, s'estableix la via telemàtica com a única via de presentació de sol·licituds i documentació complementària, amb l'objectiu d'agilitar els tràmits i racionalitzar el nombre de documents a presentar, que s'ha reduït substancialment.

Accions previstes

OE1. Promoure la justícia econòmica

A L'Havana es donarà suport a les accions definides a la proposta del projecte UE-UCCI-OHCH, cap a un model de ciutat intel·ligent. Es realitzarà un estudi sobre les indústries culturals al Centre Històric, es desenvoluparan intercanvis de coneixements internacionals i bones pràctiques sobre desenvolupament i gestió de ciutats intel·ligents i creatives, i es donarà suport a projectes pilots de creació que impulsen indústries culturals i creatives.

A través de la convocatòria de l'any 2018, dins la modalitat C3 de coherència, es continuarà durant el 2019 amb algunes accions clau dins aquest objectiu estratègic, al voltant de la compra pública ètica, inclosa la banca ètica, recerca, seguretat jurídica i coherència política; l'Economia Social i Solidària i la sobirania alimentària a Barcelona; o la redefinició d'un nou model turístic, amb criteris d'inclusivitat per fer-lo més responsable.

El Fòrum Social Mundial de les Economies Transformadores és el procés de confluència, local i internacional, dels diferents moviments de l'economia alternativa. Vol donar-los visibilitat pública i reconeixement, proporcionant una narrativa alternativa al discurs hegemònic capitalista, tal com es va anunciar a l'últim Fòrum Social Mundial de Salvador de Bahia.

El FSMET vol acostar moviments socials i iniciatives que comparteixin la voluntat de posar al centre de l'economia les persones i el medi ambient, i d'acabar amb l'economia basada en l'extracció, el creixement, la competitivitat i el mercat, caminant cap a societats resilients i col·laboratives. L'Ajuntament de Barcelona signarà un conveni amb l'Associació Fòrum Social Mundial de les Economies Transformadores per a la seva preparació de cara el 2020, amb una trobada preparatòria enguany.

OE2. Fomentar la justícia ambiental

Des de l'Ajuntament de Barcelona es donarà suport a diferents ciutats en el marc d'aquest objectiu:

- A L' Havana, s'enllestirà i avaluarà el projecte de gestió integral participativa i sostenible per al desenvolupament local, desenvolupat des del 2014. En matèria de mobilitat, es treballarà per l' articulació dels instruments de planificació i gestió del centre històric de la ciutat i la seva zona d'amortiment, des d'una perspectiva ecosistèmica.
- A Maputo, s'impulsaran accions per millorar l'accessibilitat i la sostenibilitat de la xarxa de transport públic, i el servei públic de recollida i tractament de residus urbans als barris marginals, amb el suport de les entitats de Barcelona. Es posarà en marxa un projecte pilot de compostatge al Jardí Botànic i l'Aula Municipal Ambiental amb un acord aconseguit entre Maputo (Parcs i Jardins), Barcelona (Ecologia Urbana) i ESF, mitjançant una subvenció extraordinària a aquesta entitat.
- A Gaza, es continuarà amb la millora de la gestió de les aigües pluvials, prevenció d'inundacions i situació de l'aqüífer, en coordinació amb la Palestinian Water Autority, amb el suport del Departament de Projectes Urbans, BCASA i la col·laboració d'ACF.

D'altra banda, es donarà suport a la Iniciativa de Planificació Urbana, Medi Ambient i Salut de l'ISGlobal, que busca aplicar evidències científiques, eines i indicadors per fomentar el desenvolupament urbà saludable i sostenible. A través de la recerca, la incidència política i el desenvolupament de capacitats, la iniciativa pretén aportar solucions amb impacte social a la societat. En concret, s'impulsaran estudis sobre mobilitat, contaminació i salut en ciutats prioritàries de la cooperació de Barcelona. També es donarà suport a l'ISGlobal com a centre de referència internacional en la recerca de la malaltia de Chagas, a partir d'una estratègia d'intervenció que combina la millora de l'atenció integral als pacients, la formació de professionals i el desenvolupament de protocols de recerca.

La petjada ecològica de Barcelona és quelcom que es desconeix. Després d'analitzar al 2018 diferents metodologies per a calcular l'impacte exterior de la ciutat en termes socioambientals, enguany es presentaran els resultats obre els impactes específics a l'exterior dels MENJADORS públics de Barcelona (Centres d'educació infantil i primària). Un àmbit d'interès popular que cau en competències municipals i que permet endegar una campanya de sensibilització al voltant dels aliments i la seva procedència.

A Maputo es compartirà l'eina d'elaboració del Perfil de Resiliència Urbana amb el suport del PNUD, introduïda a d'altres ciutats. A Dakar, es reactivarà la relació de col·laboració tot identificant un projecte de cooperació directa a Dakar en col·laboració amb el Programa de Resiliència d'UN Habitat.

Amb altres entitats de la ciutat es desenvoluparan més activitats dins aquest objectiu, com ara el conveni amb Grain i Via Campesina, per tirar endavant la revista Soberania Alimentaria, o el suport a campanyes adreçades a la ciutadania.

OE3. Promoure la justícia de gènere

Enguany s'estrena una nova modalitat al Programa de Cooperació de la convocatòria de subvencions, producte de la fusió de les antigues modalitats A2 i A3, adreçada a les iniciatives que enforteixin l'equitat de gènere en tots els àmbits:

- Defensant els drets sexuals i reproductius i la diversitat sexual i de gènere amb especial atenció al col·lectiu LGTBIQ+.
- Impulsant oportunitats laborals lliures de desigualtats de gènere.
- Promovent l'aplicació de l'ètica de la cura de manera equitativa.
- Garantint la participació política, econòmica i social de les dones i el seu accés a càrrecs de decisió.
- Contribuint a construir societats lliures de violències.

L'objectiu de justícia de gènere vol recollir amb especial èmfasi el suport que des de Barcelona es vol fer a la lluita pel reconeixement de la diversitat sexual arreu del món. En aquest sentit, a la nova modalitat A3, el 30% dels recursos es destinaran a projectes LGTBIQ+.

Encara amb el suport de la convocatòria 2018 (antigues modalitats A2 i A3, LGTBI i gènere i capacitats productives), s'executaran projectes de LGTBI a Cuba, Senegal, El Salvador, Grècia i Nicaragua.

Es tindran especialment en compte els projectes en els quals: es promogui una ocupació lliure de desigualtats de gènere, promovent la corresponsabilitat i enfortint l'emprenedoria i les oportunitats laborals de les dones, i s'impulsi l'economia social i solidària. També hi ha diversos projectes de les modalitats d'Educació que promouen la justícia de gènere.

A L'Havana, es portarà a terme un assessorament tècnic sobre la definició de l'espai públic amb perspectiva de gènere i participació ciutadana.

Donant continuïtat a la convocatòria de subvencions 2018, i dins la línia C3 de coherència, seguiran altres iniciatives liderades per entitats de la ciutat, pel que fa a salut sexual i reproductiva (com la posada en marxa de la dimensió internacional de l'Observatori de Drets Sexuals i Reproductius), el consum crític, la sobirania alimentària i el feminisme, i l´atenció sanitària des de la interculturalitat.

OE4. Promoure el dret a migrar, a desplaçar-se i al refugi

L'Ajuntament donarà suport als projectes d'acció humanitària per a les persones refugiades palestines que es troben a Jordània, el Líban, Síria i els Territoris Palestins Ocupats, en el marc del conveni de col·laboració signat amb l'UNRWA. D'aquesta manera, al 2019 es contribuirà al projecte "Prestació de serveis de salut matern-infantil a la Franja de Gaza per a garantir la salut de les dones refugiades de Palestina", que té com a objectiu pal·liar les deficiències a conseqüències del bloqueig imposat per les autoritats israelianes.

A Tànger i Tetuan, s' identificaran línies de cooperació en matèria de migracions, mentre que a Centreamèrica, en col·laboració amb Oxfam-Intermón, es donarà suport a l'assistència humanitària, protecció i atenció a les causes de la migració massiva de població. A Barcelona, es mantindrà el suport a les activitats de la Xarxa Asil.cat, que pretén millorar les capacitats d'acollida de la societat catalana alhora que defensar el dret d'asil a Catalunya i els drets de les persones que han patit un desplaçament forçat fruit de greus vulneracions dels seus drets humans.

A la convocatòria 2019, s'instaura nova modalitat (A2), centrada en l'impuls a projectes de cooperació que promoguin l'assistència i protecció en frontera i el dret a migrar.

Bona part de la resposta a a l'emergència a la Mediterrània s'articula amb el suport de PROACTIVA OPEN ARMS, seguint tres eixos d'actuació:
(a) Esdevenir un element de dissuasió per possibles violacions dels DH i una garantia de protecció per les persones que s'hi troben.
(b) Rescatar persones en perill de mort en aigües SAR (Mediterrani Central) i desembarcar-les amb garanties de seguretat.
(c) Visibilitzar i denunciar la situació actual de desprotecció de les persones migrants en trànsit pel Mediterrani i les fronteres.

A més, es continua col·laborant amb la Fundació Solidaritat UB per permetre la continuïtat dels estudis universitaris a persones refugiades i procedents de zones de conflicte. Aquest projecte incorpora enguany acompanyament psicosocial, assessorament i orientació laboral.
Es presentarà el documental 'Universitat Refugi' sobre aquest programa.

Mitjançant la modalitat C4 de la convocatòria de subvencions, es promourà la realització de projectes d'entitats i centres de recerca universitaris, que incideixin en la sensibilització i conscienciació a la població en la temàtica de refugi i asil, els fluxos migratoris, els desplaçaments forçats i les causes que els originen. Es facilitarà la producció de materials d'investigació sobre la responsabilitat dels Estats europeus en la trajectòria de les persones migrades i activitats educatives a infants i joves.

El Tribunal Permanent dels Pobles continuarà el seu treball de preparació de l'audiència final sobre les violacions amb impunitat dels drets humans de les persones migrades i refugiades. Per acompanyar aquest procés i participar-hi des de la DJGCI es manté la relació i suport a entitats vinculades al Tribunal, com Novact, Centre Delàs d'Estudis per la Pau i el Transnational Institute.

OE5. Promoure la garantia de l'exercici dels drets humans i els drets dels pobles

Es donarà continuïtat als dos programes d'acollida temporal a Barcelona, que ofereixen protecció de defensors/es de drets humans:

- Programa Municipal *Barcelona Protegeix Periodistes de Mèxic*, en col·laboració amb Taula per Mèxic.
- Programa Escriptor Acollit del Pen Català

Es donarà suport al "Programa Vacances en Pau", a través de la Federació d'Associacions Catalanes Amigues del Poble Sahrauí (Federació ACAPS), per facilitar l'estada durant l'estiu, d'infants sahrauís a Barcelona, però també s'iniciarà un procés de reflexió entorn la cooperació internacional a realitzar amb el Sàhara Occidental.

A través d'un conveni amb SODEPAU, es donarà suport a la Mostra de Cinema Àrab i Mediterrani de Catalunya. La Mostra ha esdevingut la plataforma principal a partir de la qual es vertebra la difusió dels cinemes àrabs a la ciutat de Barcelona, tot demostrant les potencialitats del cinema com a mitjà de sensibilització, educació, visibilització i denúncia de la violació dels drets humans. Alhora esdevé un element en torn del qual impulsar la participació, dinamització i intercanvi social i cultural a barris de la ciutat com el Raval.

Exercir el periodisme a Mèxic ha esdevingut tan perillós com fer-ho a països en situació de conflicte bèl·lic, les agressions contra el col·lectiu de periodistes s'han agreujat. L'Ajuntament va signar durant el 2018 un conveni amb la Taula per Mèxic per posar en marxa Programa municipal *Barcelona Protegeix Periodistes de Mèxic*.

El programa té per objectiu facilitar l'estada a la ciutat de persones d'aquest col·lectiu, per tal de donar-los un respir i reforçar les seves capacitats personals i professionals per afrontar la seva situació, alhora que es visibilitza i s'internacionalitza la seva causa. Així mateix, pretén promoure i consolidar una xarxa de periodistes Catalunya-Mèxic que permeti reforçar la tasca dels i de les periodistes amenaçats/des.

També se signaran convenis amb la Casa del Tibet, per desenvolupar el Cicle Anual de Drets Humans i Festival del Tibet, i amb la Taula per Colòmbia, per a la defensa de la pau i el respecte als drets humans a Colòmbia.

Es mantindrà la modalitat de la convocatòria de subvencions dirigida a la protecció de persones, que actualment concentra projectes a Colòmbia. També hi ha diversos projectes d'Educació en execució que fomenten el coneixement i respecte dels drets humans. Amb la línia C3 de coherència, es dona suport a projectes centrats en la denúncia del negoci de l'ocupació als conflictes del Sàhara i Palestina.

OE6. Promoure els drets fonamentals de les persones en situacions d'emergència

Es realitzarà el seguiment dels projectes d'acció humanitària i d'emergència iniciats al 2018 per part de diverses entitats, tot posant especial atenció a aquelles crisis on la nostra societat tingui una responsabilitat directa en la seva gènesi o agreujament. Es tractarà de donar resposta a les principals crisis humanitàries originades per raons geopolítiques, econòmiques, conflictes armats i violència o desastres naturals, entre les quals cal esmentar les següents:

La necessitat de respondre de la forma més àgil i ràpida possible, així com la conveniència de seleccionar l'entitat més idònia en cada emergència, va motivar la posada en marxa el 2018 d'un instrument específic d'aplicació a les subvencions extraordinàries d'acció humanitària i emergències.

Aquest instrument inclou dos procediments relacionats: una fase prèvia d'acreditació de les entitats i una fase posterior de selecció dels projectes. Enguany s'activarà per primer cop la segona fase amb motiu del cicló Idai a Moçambic. Es faran crides a mesura que apareguin d'altres emergències on s'hi podran presentar les entitats prèviament acreditades.

- Accés a la salut per a la infància siriana i les seves famílies afectades pel conflicte.
- Protecció i assistència d'emergència a la població desplaçada al Iemen.
- Resposta humanitària de WASH en situació d'emergències per a la població de Batangafo, República Centreafricana.
- Atenció d'emergència a les qüestions específiques de gènere i edat en els assentaments de població refugiada sud-sudanesa del nord d'Uganda.
- Resposta a crisi humanitària al Nord de Senegal, suport a les escoles durant la inseguretat alimentària de 2018-2019 a la regió de Matam.
- Assegurar la protecció i l'accés a la salut de la població afectada a la franja de Gaza.

- Suport a l'atenció sanitària urgent a la Franja de Gaza i Cisjordània, de les persones afectades per la Gran Marxa del Retorn.
- Suport als refugiats i desplaçats interns víctimes de diferents conflictes bèl·lics que viuen a Colòmbia i Etiòpia.

Destacar també el suport a les accions coordinades pel Fons Català de Cooperació al Desenvolupament, en col·laboració amb d'altres municipis catalans, a Nicaragua, Cuba, Mèxic, Haití i l'Equador.

- Suport d'emergència en el marc de la crisi sociopolítica a Nicaragua: un lloc segur per a les nenes, adolescents i dones joves del municipi de Puerto Cabezas, Bilwi. Nicaragua.
- Adequació d'habitatges per a nuclis familiars afectats pels ensorraments a l'Havana causats per l'huracà Irma, incloent-hi la seva avaluació.
- Reconstrucció d'habitatges destruïts pel terratrèmol a tres municipis de la costa de Chiapas, Mèxic.

- Enfortiment de la concertació entre societat civil i autoritats locals per a la governabilitat i el desenvolupament a l'arrondissement d'Aquin, Haití.
- Cooperació tècnica de municipi a municipi en clau post-terratrèmol a Manabí, Equador.

OE7. Fomentar la cultura de la pau i la noviolència

Barcelona col·laborarà amb diferents iniciatives i xarxes per la cultura de la pau i la no violència:

- Contribució a la suboficina de l'*International Peace Bureau* a Barcelona, a través del conveni amb el Centre Delàs, tot ampliant la seva incidència i el desplegament de la campanya global sobre despesa militar.
- Suport al Centre per a la Cooperació a la Mediterrània en la seva tasca de foment de la pau i la col·laboració entre joves del Moviment de la Creu Roja i la Mitja Lluna Roja
- Participació a la xarxa *Mayors for Peace* i a la xarxa d'Ajuntaments d'Espanya Amics de la Pau a Colòmbia, així com col·laboració amb l'Institut Català Internacional per la Pau.

Seguint amb el suport vehiculat mitjançant la convocatòria de subvencions 2018, es continuarà amb els projectes d'educació sobre banca armada ètica; al Marroc amb projectes per joves per prevenir la radicalització; i a Colòmbia amb accions per contribuir a la implementació de l'Acord de Pau, entre d'altres.

Barcelona vol implicar-se a fons amb el procés de pau a Colòmbia, directament o en col·laboració amb entitats, a través de diferents actuacions orientades al desplegament de la pau i la protecció dels drets humans, així com el suport a processos d'educació, memòria i incidència política.
Aquestes actuacions van des de la recerca i identificació de persones desaparegudes, l'acompanyament internacional i protecció a persones defensores de DH o el suport a les organitzacions de persones colombianes exiliades a Barcelona a causa del conflicte armat. També mitjançant l'acompanyament tècnic per part de departaments de l'Ajuntament del Barcelona als seus homòlegs de Medellín, Bogotà i Cali. El recent conveni amb el Ministeri de Cultura de Colòmbia per donar suport a les biblioteques rurals itinerants de pau, n'és un exemple.

Durant el curs 2018-2019, es durà a terme la XXIV Audiència Pública als nois i noies: Barcelona, ciutat de pau. L'Audiència Pública als Nois i les Noies de Barcelona és una forma de participació impulsada per l'IMEB, mitjançant la qual els infants i adolescents de la ciutat entre 11 i 17 anys (escolaritzats a sisè de primària, i a secundària, també d'educació especial) fan propostes a l'equip de govern de la ciutat i als regidors/es de cada districte. D'aquesta manera, la ciutat dona veu a la ciutadania més jove i educa en la pràctica de la participació cívica.

Hi participaran 41 centres educatius de la ciutat que treballaran la temàtica de la pau, amb la Direcció de Justícia Global i Cooperació Internacional com a àrea de l'Ajuntament competent en aquests aspectes. Després d'un procés col·lectiu de reflexió, presentaran les seves conclusions i propostes en actes d'audiència pública presidits per les Regidories de districte i per l'alcaldessa.

OE8. Promoure la governança democràtica de les ciutats

En matèria de governança democràtica, s'identificaran a Tetuan línies de cooperació directa en matèria de democràcia participativa que donaran continuïtat a la relació amb aquesta ciutat sota un nou Memoràndum d'Entesa 2019-2023.

A Maputo, es continuarà amb la remodelació de l'arxiu municipal per millorar la gestió documental i l'accés a la informació, juntament amb la Cambra Municipal de Maputo. També es treballarà per adequar els treballs del PAC a la nova etapa de govern de la capital de Moçambic. Amb el suport de les entitats de la ciutat i mitjançant la convocatòria de projectes, es donarà seguiment a iniciatives per a millorar la participació ciutadana, en relació a la qualitat dels serveis bàsics i la remodelació de l'espai públic i l'accés a l'habitatge.

S'avaluarà el conveni vigent amb el Centre Iberoamericà de Desenvolupament Estratègic Urbà (CIDEU) i s'abordarà la seva renovació. S'assistirà a la reunió de la xarxa Ibèrica a l'abril a Saragossa, així com al congrés a la República Dominicana.
Conjuntament amb MEDCITÉS, s'impulsaran tot un ventall d'actuacions per a la millora de les polítiques turístiques urbanes de diverses ciutats de la xarxa al Líban. En aquests nous treballs s'implicarà el Consorci de Turisme de Barcelona.

A L'Havana, es definirà el pla executiu del Memoràndum d'entesa entre l'Ajuntament de Barcelona i l'Oficina de l'Historiador de la ciutat de l'Havana, fins al 2021, i es continuarà amb el suport al Centre de documentació MUHBA-II Cabo (2017-2019). Dins el conveni amb la capital cubana, amb el suport de la UE, es bastirà una plataforma digital per promoure la participació i l'accessibilitat ciutadana als serveis públics que ofereix la ciutat als seus residents, així com un pla de digitalització d'arxius i biblioteques a través de punts digitals d'accés.

Es continuarà impulsant la Taula Tècnica de Ciutats Educadores i, conjuntament amb la Direcció de Relacions Internacionals, es maldarà per optimitzar la presència de l'Ajuntament en les xarxes globals de ciutats i espais metropolitans per incidir en la definició i articulació de les agendes globals i reforçar el municipalisme internacional. En aquest sentit, es participarà de manera activa en el grup de treball Capacity Institutional Building (CIB) de CGLU, plataforma tècnica per a professionals de governs locals en el terreny del desenvolupament de capacitats i la cooperació al desenvolupament.

Es treballarà per mantenir la seu del Global Water Operators Partnership (GWOPA) a Barcelona de forma coordinada amb altres institucions públiques. Es tracta d'un esforç associat a la defensa del dret a l'aigua i a la govenança democràtica dels béns comuns.

OE9. Promoure el dret a la ciutat

Es preveu avançar amb l'enfortiment de la eines de cooperació tècnica municipalista, enfocades a promoure el dret a la ciutat, tot presentant-ne una guia i la base de dades amb l'expertesa disponible a l'Ajuntament de Barcelona.

A Cisjordània, es renovarà la col·laboració entre Barcelona i Betlem, i es posarà en marxa el PAC signat al 2018, en el que es treballaran aspectes relacionats amb la gestió de la política turística i l'espai públic a la ciutat. Es posarà en marxa el pla de treball 2019-2020: d'una banda es treballarà el disseny i cofinançarà un projecte de rehabilitació d'un carrer cèntric de la ciutat palestina, a mode de exemple i projecte pilot, que permetrà millorar l'espai públic, l'enllumenat, la vegetació i l'accés per vianants al seu casc antic. De l'altra, en col·laboració amb el Departament de Turisme i el Consorci de Turisme de Barcelona, s'assessorarà i acompanyarà en la millora de l'estratègia de promoció turística de la ciutat, aprofitant les noves capacitats i oportunitats que generen les xarxes socials, les noves tecnologies i l'economia col·laborativa. En aquest sentit es treballarà per organitzar un seminari tècnic a la ciutat de Betlem a finals de novembre.

A Amman, es pretén compartir l'experiència de Barcelona sobre nous models de serveis i espais de participació de la població amb diversitat funcional, més enllà de la millora de l'accessibilitat física. A la vegada, s'oferirà acompanyament tècnic en el disseny d'un projecte pilot d'urbanització accessible al centre d'Amman, concretament a la zona d'Abdali, i al barri de Jabal Al-Husseini, que actualment està abordant un procés d'implementació de diferents mesures d'accessibilitat. Es posarà en marxa un projecte específic directament amb Amman, en el que es donarà suport a la consecució d'accessibilitat universal a tres edificis districtals de la capital jordana, en el procés de remodelació del 20 edificis districtals que porta a terme l'Ajuntament d'Amman.

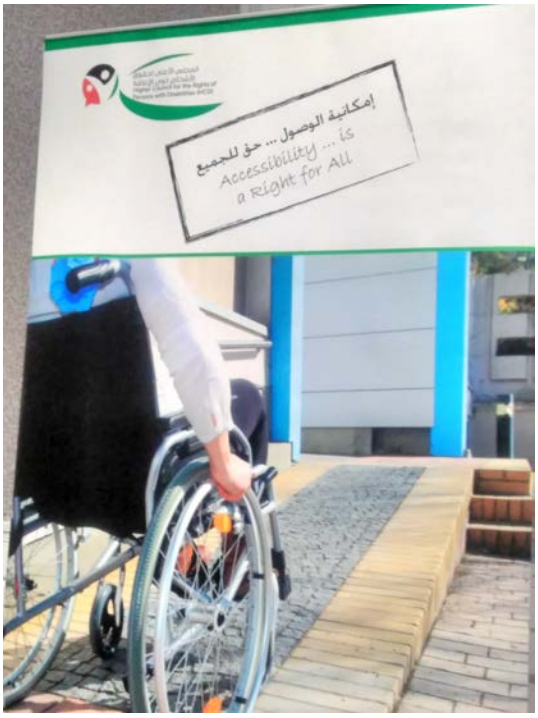

També es reactivarà la cooperació bilateral directa amb l'Ajuntament de Gaza en els camps de capacitació i cooperació tècnica en àmbits de gestió de serveis públics municipals. S'impulsarà un projecte pilot de Drenatge Sostenible en el marc de SUDS a l'espai públic al barri de Tal Al-Hawa de Gaza, incloent també la millora de l'espai públic al barri, en marxa en col·laboració amb ACF.

S'identificaran línies de cooperació directa amb les ciutats de Tetuan i de Tunis en la millora de l'espai públic, mentre que a L'Havana es facilitarà la rehabilitació i l'accessibilitat de l'equipament "Habana Espacios Creativos", i es procedirà a l'avaluació i el tancament accions de rehabilitació de l'Escola Rafael María Mendive. A Medellín, es continuarà amb l'intercanvi de les xarxes de biblioteques, ampliant-lo a Cali. S'exhibirà a Barcelona l'exposició "Colòmbia i Barcelona caminant junts per la lectura".

En el marc de la convocatòria de subvencions, es donarà suport a projectes que promoguin polítiques públiques orientades a la cohesió social, la participació ciutadana i la provisió de béns públics en entorns urbans, com ara el dret humà a l'aigua i la pobresa energètica.

OE10. Promoure la coherència de polítiques envers la justícia global

Se seguiran desenvolupant dues línies principals de treball:

- L'impuls a la compra pública responsable amb especial incidència en els impactes a l'exterior dels sectors de l'electrònica, les finances, l'alimentació i el tèxtil.
- La recerca sobre impactes socials i ambientals a l'exterior de les polítiques públiques i del model de consum actual; propostes d'intervenció per el canvi, i incidència política.

L'Ajuntament de Barcelona, juntament amb diverses administracions europees, participa en el projecte *Make ICT Fair* a través d'una prova pilot focalitzada en avançar en la transparència en la cadena de subministrament i en el respecte de les condicions laborals i ambientals en tot el cicle de vida dels productes electrònics especialment en el sector miner. En aquest moment s'està treballant en les especificacions, criteris i sistemes de verificació que caldrà establir per incidir-hi des de la compra pública en les properes licitacions de l'Ajuntament.

S'ampliarà l'àmbit d'actuació i el seguiment de la iniciativa *Electronics Watch*, la qual obliga als proveïdors de productes electrònics de l'Ajuntament al compliment dels drets laborals i les normes de seguretat en el treball segons estàndards internacionals, a les fàbriques on es produeixen aquests productes a l'exterior.

Durant el 2019, es realitzarà un estudi sobre contractació pública i cadena global de subministrament de l'Ajuntament de Barcelona, amb criteris de drets humans.
Es farà un seguiment de les clàusules ètiques existents en diversos països, de la responsabilitat extra-territorial i dels diversos impactes en els drets humans, laborals, i ambientals a països tercers. També es tindran en compte les relacions de les empreses amb paradisos fiscals i altres vulneracions de DDHH, així com els riscos a tenir en compte en la cadena de subministrament dels diferents productes que s'adquireixen per part de l'administració pública.
L'objectiu és avançar en la diligència deguda en el respecte als Drets Humans de tota la cadena de subministrament dels contractes que realitza l'Ajuntament de Barcelona per assegurar que no es contribueix a vulneracions de DH fora de les nostres fronteres.

D'altra banda, se seguirà participant en el grup de treball interinstitucional sobre compra pública socialment responsable, amb la Generalitat de Catalunya, la DIBA, l'Associació de Municipis de Catalunya[1] i FGC, així com diverses entitats de la societat civil.

Se seguirà participant en la Taula de treball de l'Ajuntament de Barcelona sobre ODS, on s'hi publicarà l'Informe sobre localització dels ODS 2030 a Barcelona, posant èmfasi en la importància de la coherència de polítiques públiques pel desenvolupament sostenible i la justícia global.

En el marc de la continuació dels estudis sobre petjada ecològica i sobre menjadors escolars, es continuarà treballant en coordinació amb política alimentària de l'Ajuntament de Barcelona per tal de trobar sinergies.

Es donarà suport a la quarta edició del *Mobile Social Congress*, un espai de trobada i de reflexió ciutadana per plantejar un model electrònic just, impulsat per una vintena d'organitzacions, a més de Setem Catalunya. Aquest any es vol visibilitzar les vulneracions de DH en tot el cicle del projecte i les alternatives existents. Es realitzaran activitats paral·leles per avançar en compra pública justa, com trobades amb el mercat de la indústria electrònica, intercanvis amb altres administracions europees, etc.

1 A través de la central de compres.

Es participarà en diverses trobades com ara les que organitza la xarxa *Electronics Watch* i *Make ICT Fair*, el programa per lluitar contra l'esclavitud moderna, el treball forçós i el tràfic humà en les cadenes de subministrament del sector públic, coordinat per l'OSCE, i en els grups de treball i fòrums de Nacions Unides sobre empresa i DH, específicament en contractació pública. Així mateix està previst col·laborar en l'organització de la Conferència anual d'*Electronics Watch* a Barcelona a la tardor.

En matèria d'educació per la justícia global cal destacar la col·laboració i coordinació amb d'altres departaments i instàncies municipals com ara la Direcció de Relacions Internacionals, el *Pla Barcelona Ciutat Refugi*, el Grup motor de l'educació per a la justícia global, el Consell d'Innovació Pedagògica de l'IMEB, la Taula Tècnica de Ciutats Educadores, el Comissionat d'Economia Social i Solidària, el Pla Barcelona més sostenible, el CAMU i el seguiment del Pla de Justícia de Gènere.

Es continuarà amb el seguiment de la línia de coherència impulsada a la convocatòria 2018 (modalitat C3) amb diferents projectes liderats per entitats de la ciutat.

Enfortiment de capacitats de l'Ajuntament de Barcelona i d'altres actors de cooperació per a la justícia global

La DGJGCI continuarà facilitant els processos d'articulació entre els diferents agents dels districtes de la ciutat per dur a terme accions de justícia global. En aquest sentit, se seguirà amb el mapatge de les accions dutes a terme en els districtes i els seus actors clau; s'augmentarà el seguiment, l'acompanyament i la formació als referents tècnics (també treball d'incidència política); se sistematitzaran els processos de recollida de la informació i de procediments per comunicar les accions dutes a terme pels districtes o als districtes; s'acompanyarà en l'impuls de noves accions als barris, s'identificaran possibles programes APS i se'n reforçarà la seva implementació. Finalment, es farà incidència en clau interna per incorporar als instruments de planificació de districte els objectius de desplegament de la justícia global, a través dels PAD.

L'any 2019 suposarà per al Consell Municipal de Cooperació Internacional per al Desenvolupament un entorn molt propici per al seu rellançament i enfortiment atès que, fruit del procés desenvolupat al llarg del 2018, es durà endavant la proposta de nou Reglament de funcionament amb la finalitat que sigui aprovat pel Consell plenari municipal. L'aprovació del nou Reglament, comportarà haver d'aterrar el seu contingut i efectuar els canvis necessaris en la composició del Consell i en el funcionament dels seus òrgans de govern.

En aquest sentit el Pla de Treball 2019 del Consell inclou nous reptes com l'elaboració d'una recerca sobre les ONG de la ciutat i l'estudi i valoració d'instruments de suport a aquest sector, incloent les convocatòries de subvencions. Igualment es mantindrà el funcionament del grup de treball de coherència de polítiques i els espais de reflexió i d'intercanvi sobre la governança i els DH a diferents regions del món. En la mateixa direcció de procurar l'enfortiment de les capacitats del Consell i la seva incidència i vinculació amb la ciutat, es preveu l'ús de la plataforma digital *Decidim Barcelona* com una eina que, entre altres utilitats, contribuirà a enriquir els debats del Consell i a articular posicionaments conjunts sobre situacions de vulneració de drets humans.

Finalment, en el sector de les ONG de la ciutat, LaFede.cat és un actor social clau d'incidència política ja que representa a les 116 entitats federades i és una plataforma decisiva per a la seva interlocució amb les administracions públiques a l'hora de consensuar accions i polítiques públiques de cooperació per a la justícia global. Es manté la col·laboració establerta des de fa anys amb LaFede.cat, en el segon any del projecte bianual "Aterrant la justícia global en els eixos de migracions, justícia ambiental i feminismes". El projecte inclou l'elaboració de recursos per compartir el coneixement referent a sector de la justícia global a Barcelona (com una diagnosi, un mapa, l'avaluació externa de LaFede.cat i documents per fer incidència en polítiques públiques per a la millora del desplegament de la justícia global a la ciutat) i serveis adreçats a les entitats federades (formació, espais de coordinació i jornades d'intercanvi, beques Devreporter, etc.). En aquest conveni també participa la Direcció de Serveis de Drets de Ciutadania i Diversitat, atesa la coincidència d'objectius, en especial amb l'educació pels drets humans i la promoció, defensa i garantia dels drets de ciutadania i les llibertats públiques emmarcades a la mesura de govern "Barcelona, Ciutat de drets".

Destacar també el conveni amb la Fundació Autònoma Solidària, el qual han permès incorporar de manera estable en l'oferta formativa de la UAB part de les actuacions del projecte d'educació per a la justícia global per tal que sigui la mateixa Universitat qui n'assumeixi el seu desplegament i garantir així el seu efecte multiplicador sobre nous grups de professorat i de generacions d'estudiants. En l'esfera catalana, s'han facilitat espais de trobada entre actors universitaris i socials per al disseny conjunt de metes i propostes concretes i, de manera prioritària, s'han generat mecanismes d'incidència política i institucional.

Accions Estratègiques previstes al Pla Director

Enguany es presentarà i començarà a aplicar l'Estratègia d'Educació per a la Justícia Global 2019-2021, la qual posarà el focus en l'obertura de nous àmbits i etapes educatives, la mobilització del coneixement i la consolidació del programa d'APS.

En aquest sentit, en el marc del conveni amb la FAS es proposa seguir acompanyant una part dels processos en marxa i afavorir-ne de nous, tant a la UAB mitjançant la incidència curricular directa, com a nivell de sistema català a partir del treball en xarxa amb diferents agents i universitats públiques, estrictament en l'àmbit formal de l'educació superior. Els dos eixos d'actuació principals en el marc del nou conveni són els ODS i la promoció de l'APS.

Pel que fa al conveni amb la FSUB, es donarà suport al treball de batxillerat "Recerca per la ciutadania global", centrat en sis línies d'actuació:

(a) Suport a la recerca per la ciutadania global en els estudis de batxillerat

(b) Divulgació als instituts de batxillerat de propostes de recerca sobre justícia global

(c) Formació del professorat en investigació formativa per la ciutadania global

(d) Elaboració de criteris d'avaluació de la investigació formativa per la ciutadania global

(e) Educació per la ciutadania global en la Universitat de Barcelona

(f) Divulgació a la ciutat de la recerca per la ciutadania global

A més, es donarà continuïtat a la definició de l'estratègia de la DJGICI a Amèrica llatina, tot habilitant espais de reflexió i debat organitzats conjuntament amb el CIDOB.

Pel que fa a la relació estratègica amb les ciutats prioritàries, s'organitzaran el actes de commemoració del 500 aniversari de la fundació de la ciutat de L'Havana en coordinació amb Casa Amèrica i altres institucions. També se signarà un PAC amb L'Alcaldia de Cali, tot prioritzant la col·laboració en biblioteques, arxius, salut i educació, i s'avaluarà la cooperació ciutat-ciutat Medellín-Barcelona. A banda d'aquestes dues ciutats, s'identificaran accions de cooperació amb d'altres municipis de Colòmbia, posant especial èmfasi en el procés de pau al país sud-americà.

Annex. Distribució del pressupost

Distribució per Instruments

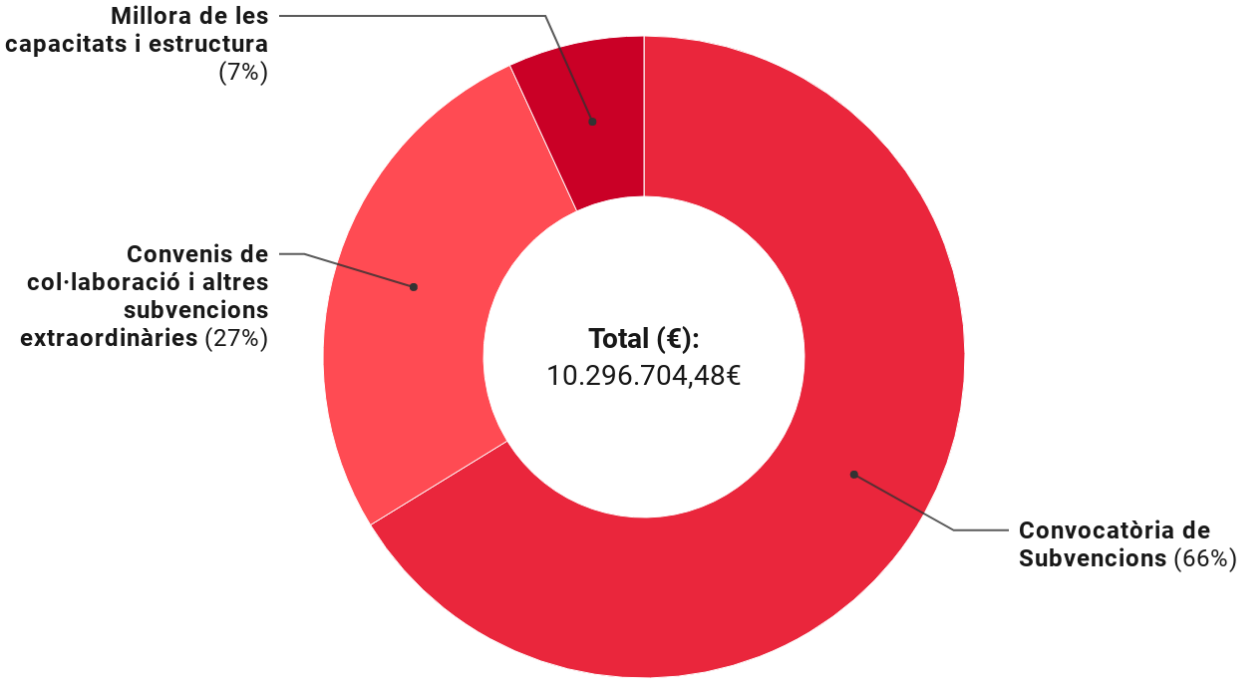

Distribució per Objectius Estratègics

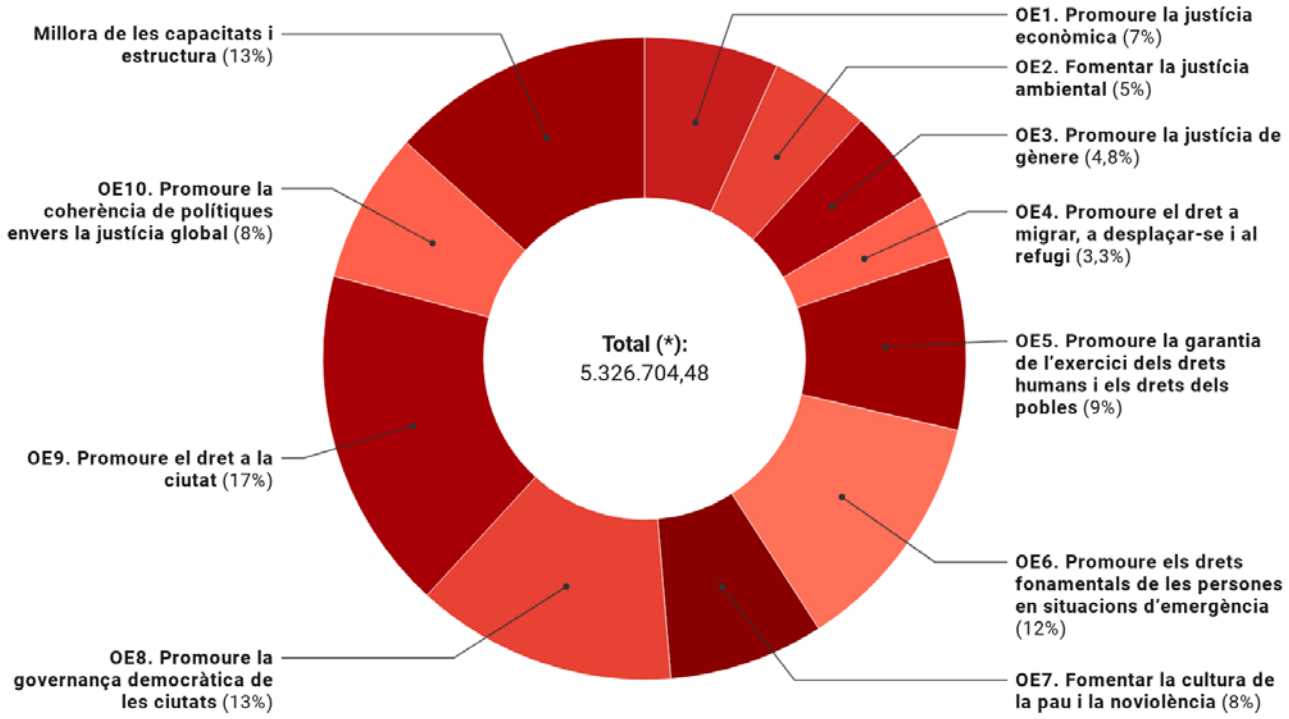

(*) Pressupost 2019, sense incloure-hi el crèdit pressupostari de la convocatòria de subvencions d'enguany, pendent de resolució.

Distribució per ciutats i regions

Ciutats prioritàries d'acord amb el Pla Director

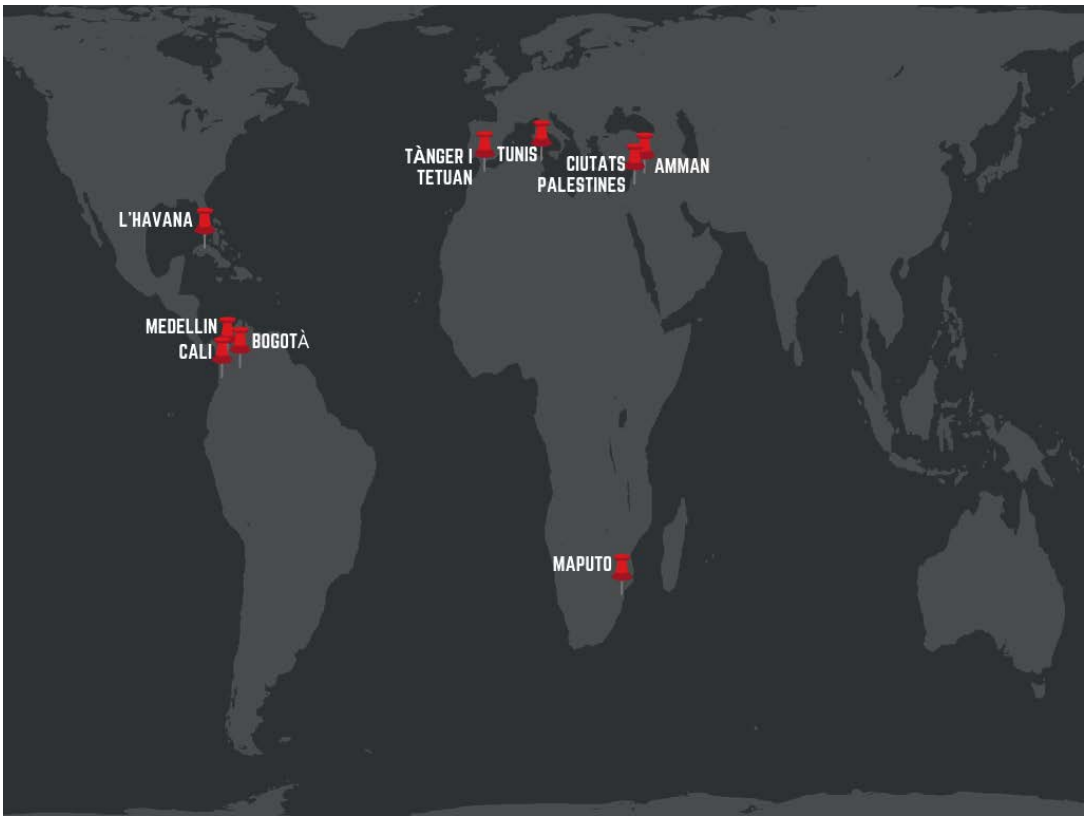

Ciutat	**Pressupost 2019**
Millora de les capacitats i estructura	*706.877,27 €*
Altres Ciutats	1.842.682,75 €
Amman	75.000,00 €
Barcelona	1.312.227,21 €
L'Havana	279.653,06 €
Maputo	152.174,80 €
Medellín, Cali, Bogotà i altres ciutats colombianes.	127.174,80 €
Poblacions palestines	643.739,79 €
Tànger i Tetuan	107.174,80 €
Tunis	80.000,00 €
Total (*)	**5.326.704,48 €**

(*) Pressupost 2019, sense incloure-hi el crèdit pressupostari de la convocatòria de subvencions d'enguany, pendent de resolució.

Distribució per ciutats i regions

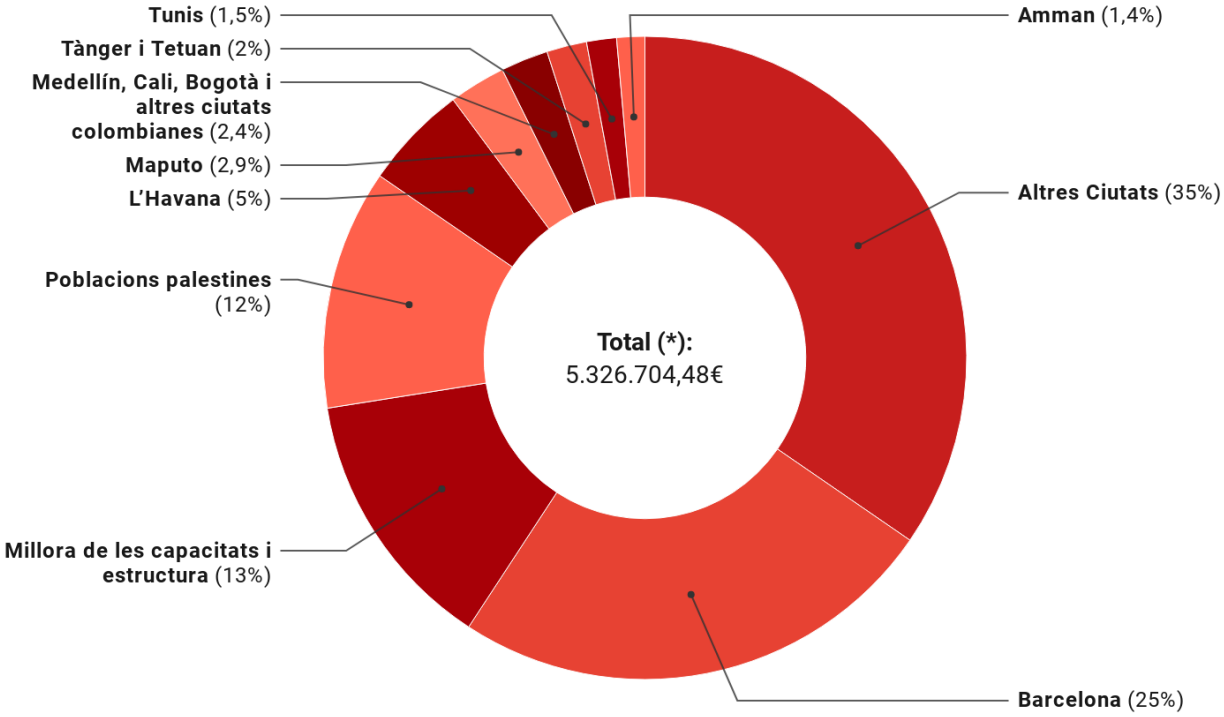

(*) Pressupost 2019, sense incloure-hi el crèdit pressupostari de la convocatòria de subvencions d'enguany, pendent de resolució.